

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Buday Barna.

Buday Barna hét esztendeig lelke volt a «Független Ujság»-nak. A mellett, hogy a magyar gazdák országos nagy szaklapját szerkesztette, nyugalomra szánt üres óráiban szeretettel róttá össze a «Független Ujság» hasábjait a magyar nép részére, melyet oly igazán szeret nyelvében, szokásában, még hibáiban is.

Buday Barnán beteljesedik a biblia mondása: «Jákok hét esztendeig szolgált Leáért..» Buday addig szolgálta becsületes tollával a magyar földet igaz szeretettel, míg hatalmas szárnyai nőttek s a földnek művelői országos nagy politikai ujságuk, a «*Hazánk*»-nak szerkesztését bízták reá.

Több mint ezerre rug azoknak a cikkeknek a száma, melyeket *Buday Barna* a «Független Ujság»-nak hét év alatt írt. Olvasóink nagy élvezettel olvasták az ujságban megjelent «*Apák büne*» című nagy regényét és «*Karikás bácsi kalandjait*».

Buday Barna 1870-ben született Ó-Fehértón, Szabolcs-megyében. Tanulmányait a n.-kállói főreáliskolában kezdte, a hol 1887-ben nyert érettségi bizonyítványt.

Innen debreczeni m. kir. gazdasági tanintézetbe ment, hol az I. és II. évet hallgatta, míg a harmadik évet Kassán töltötte, a honnan

1890-ben végbizonyítványt is nyert. Az 1890/91. évben egyéves önkéntes volt, azután Majláth József gróf ó-fehértói uradalmában gyakornokoskodott. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez 1892. febr. 4-én nevezték ki gyakornokká, később 1893. decemberben segédtitkárnak választott meg. 1897. január 1-től a «Köztelek» társszerkesztője lett s ebben a minőségben kapta az «OMGE» titkári címét 1898-ban.

Irodalmi működéséből kiemelendők: «*Adatok Magyarország gyümölcsstermeléséhez*», «*Gabonauzóra 1899.*» 1900-ban a «Független Ujság»-ot szerkesztette, 1901—1902-ben Szilassy Zoltánnal együtt a Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvet. E közben több közgazdasági és politikai lapnál mint rendes munkatárs dolgozott, mignem márczius havában átvette a «*Hazánk*» politikai napilap szerkesztését. Az OMGE.-ben a kivándorlás kérdésének előadója. Mint ilyen, széleskörű tanulmányo-

kat tett. Most, hogy ez év elején végleg távozott az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület kötelékéből és a «*Hazánk*» napilap szerkesztője maradt, időszerűnek tartjuk bemutatni Buday Barna arcképét, mint a «Független Ujság» előbbi szerkesztőjét.

BUDAY BARNA.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

28 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Székelyek veszedelme.

Ismeritek-e a székelyeket, a nagy, nemzeteket verő Attila seregének maradványait? Édes magyar testvéreink ők, egyedüli testvéreink ezen a világon. Hiszen, mikor veszélyben lévő alkotmányosságunk miatt felriadt a harci riadó, ellensége lett a magyarnak a földünkön élő tót, rác, oláh, horvát; csak a székely ment tűzbe a magyar szabadságért. Sok száz esztendő óta, mint az őrt álló katona, foglal helyet a székelység hazánk erdélyi részének határánál. Annál a határnál, amelynek tulsó feléről a prédára leső gyűlölet tekintetével néz felénk a muszka, az oláh. Annál a határnál, melynek minden kövét, rögét a magyar haza védelmében kiomlott székely vér öntözött meg.

És nemcsak most, hanem már évek hosszú sora óta keserves sóhajtásokat hoz el a Duna, Tisza, a Balaton vidékére a székely havasok ormairól meginduló szellő. Azt mondja ez a sóhajtás, hogy veszedelemben van a székely nemzetiség. Az ősi földet huzza ki talpa alól az oláh, a szász. Az egykor jómódu székely-házikókba a nyomoruság ütött tanyát. Legelőit, a havasi hegyoldalak harmatos fűvét elvették a székelytől s hasznosító barma halomra pusztul. Fával, őserdőkkel, gyógyítóvizekkel, fürdőekkel, természetadta kincsekkel tele van Székelyország, de mi haszna, ha nem tudja értékesíteni, mivelhogy nincs közlekedési eszköze, nincs vasútja. Oláhoknak, szászoknak csináltak állami segítséggel vasutat, csak éppen a székelyeknek nem. A derék, szorgalmas, hazátszerető székelyeknek, akik fölött annyira megnehezedett az Isten keze, hogy közülük az, aki nem akarja, hogy a legrettenetesebb betegség, a nyomorult táplálkozásból eredő pellagra sorvaszsa le tagjait, az a vándorbotot veszi kezébe s nyakában a koldustarisznyával, szemében égő könnyel, szívében keserőséggel, megy, vándorol ki Oláhországba, vagy tovább Amerikába. Megy a székely ember, kivált az ifja. Megy a nagy hegyek oldalán, a völgyek mélyén termett szép virág is: a székely leány. Azaz elvesz örökre hazájának, ezt oláh tolvajok megfosztják egyetlen legdrágább kincsétől, becsületétől is. Halljátok-e, ezeket a szomorú híreket hozza át hozzánk Székelyföldről a szellők suhogása?

Igenis, meghalljuk, mert a magyar faj egyik legderékabb törzsének, a székelységnek romlását, veszedelmét nem lehet szóval, szótalanul eltűrni. A segélykiáltások kell, hogy megüssék a kormány fülének dobhártyáit is, aki, ha segíteni tud a ruthénen, segíteni köteles a székelységen is. Ezért jöttek össze most, január hónapban értekezletre a székelyföldről megválasztott ország-

gyűlési képviselők, egyes erdélyi gazdasági egyesületek és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület küldöttei is, hogy előkészítsék azt a nagy gyűlést, mely nemcsak megállapítsa, hanem a kormány segítségével meg is valósítsa azokat a módosításokat, amelyek által a pusztuló székelység százezrei még megmenthetők. A magyarságban, még mindig ugyanis elég szegény magyar hazának ebben a részében ez a mentés szent kötelesség.

A székelységet ki kell ragadni az oláh nemzeti czélokra dolgozó román takarékpénztárak karmaiból. Okos tagosítási munkával vissza kell adni a székelynek a legelőjét. Vasutakkal kell behálózni a Székelyföldet. Mind gazdasági kérdések ezek, melyek intézését, ha mint egyik vezértényező az »Országos Magyar Gazdasági Egyesület« veszi a kezébe, akkor már is látjuk, hogy a székelység megmentése érdekében megindult mozgalomnak kizöldül a vetése. Kizöldül s nem lesz messze az idő, midőn vidám dal zendül fel ismét a székely havasok oldalán s a havasi kürt is szebb időket beszél a késő alkonyatnak...

ORSZÁGGYÜLÉS.

Hosszu karácsonyi vakáció után az 1902-dik esztendő januárius 16-ik napján jöttek ismét össze a képviselő urak, azért, hogy egy rövid ülést tartsanak.

A szombati képviselőházi ülésen báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter ugynevezett katonai javaslatai kerültek tárgyalásra. *Münnich Aurél* képviselő ajánlotta, hogy a közös hadsereg, haditengerészet és honvédség eddigi létszámát erre az esztendőre is tartsa fent az országgyűlés és hogy szavazzák meg a képviselő urak a véradót, az ujonevezetelket 1902-re is.

A függetlenségi pártról *Tóth János* képviselő — aki maga is honvédhuszár-tiszt volt — kijelentette, hogy nem szavazza meg a javaslatokat, már azért sem, mert a közös hadsereg mai szervezetében csak kárára van magyar nemzeti érdekeinknek. Német annak tisztikara, a lelke, mindéne.

— Ugy van! Ugy van! zugta az egész ellenzék.

Tóth János különben azért sem szavazza meg a javaslatot, mert a közöshadsereg ujonevezetelének megállapítására Ausztriával meg sem tudunk állapodni, mert ott nincs alkotmányos állapot, már pedig mi csak alkotmányos Ausztriával állhatunk szóba.

— Igaz! Ugy van! helyeselt a szélső baloldal.

Molnár Jenő szentesi képviselő azt kérdezte a honvédelmi minisztertől, hogy igaz-e az az ujsághír, hogy a hetedik kerületi horvátországi honvédség tisztikarában magyarellenes izgatások vannak.

Báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter nagyon izgatottan, haragosan jelentette ki, hogy az egész dologból egy szó sem igaz.

Rákosi Viktor új képviselő, a jeles író mondott igen szép interpellációt a németnyelvű zengerájok eltörlése tárgyában. Elmondta, hogy nálunk a közös hadsereg és a zengerájok németesítenek. Az ifjúságot üldözik hazafiságáért s közben a következő ide is lenyomatni érdemes szavakat mondta:

— Én az én fiamat megtanítom arra, hogy a te hazád Magyarország, a te színeid piros, fehér, zöld, a te uralkodó a király és a te nyelved a magyar. És akkor bevonul a fekete-sárga kaszárnya sáros udvarára és a legelső kis hadnagy, aki talán most jött ki a kadétiskolából, alig 19 éves, Ritter von Krunesek, a sárba beletiporja azokat az ideálokat, amelyeket én beoltottam (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.) és azt mondja neki, hogy a te színeid a fekete-sárga, a te nyelved a német, a te uralkodó a császár, a te hazád Oesterreich.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: A törvény megtartására kell tanítani!

Rákosi Viktor: Es akkor azt mondja nekem, atyám, a te álláspontod nem helyes, te legjobb esetben csak álmodozó vagy, aki önmagadat és engem is ámitasz, mert az a gyengébb álláspont, amelyet te hirdetsz és az az erősebb, amelyet a hadnagy ur hirdet, mert a tiedet lehet követni vagy nem, az mindegy, de ha az övét nem hiszem, akkor börtönnel és puskatussal büntetnek. (Hosszantartó élénk tetszés a szélső baloldalon. Mozgás jobbról.)

Rákosi Viktor: És akkor kibontakozik előttem, — mert ez a témához tartozik — a germanizáció egész hatalmas skálája a zenith és a nadir, a hadsereg és a sängerei.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Népszerűséghajhászás, semmi egyéb! (Zaj.)

Rákosi Viktor: Ez az igazság.

A január 20-iki, hétfői ülésen Pichler Győző támadta meg erősen az ujonczozási javaslatokat. Szavaihoz csatlakozott Nessay Pál is, valamint az öreg Madarász József. A felszólalók Rátka Lászlóval egyetemben követelték a katonai büntető törvénykönyv reformálását is, mert az még sem járja, hogy a XX. században annyi igazságtalanság, kínzás, kikötés történjék a katonaságnál.

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter megígérte, hogy a katonai büntető törvénykönyvet reformálni fogják. Arról is szolt, hogy ő már hozzászólt ahhoz, hogy öt hazaárulónak nevezik, de hát adjon az Isten több olyan hazaáruló minisztert az országnak, mint a milyen ő, akkor nem leszen baj. (Derűtség.)

A katonai javaslatokat azután megszavazták, valamint a keddi ülésen megszavazták rövid tanácskozás után a pápa-bánhidai, valamint a kunszentmiklós-dunapataji helyiérdekű viczinális vasutak kiépítésére vonatkozó törvényjavaslatokat is.

Katholikusok országos gyűlése.

Több, mint tíz nap óta tanácskoznak a magyar katolikus egyház képviselői az ország fővárosában a katolikusok egyházi ügyei fölött. A tavalyi nagy-

gyűlésen 27 tagból álló bizottságot küldött ki javaslatlételre. A bizottság egy év leforgása alatt többször ülésezett, javaslatokat készített arra nézve, hogy a katolikus hívők által választott képviselők miként gyakorolják az egyházi iskolai felügyelet és ellenőrzés jogait.

A többi vallásfelekezetek ugyanis nálunk önállóan rendelkeznek egyházi és iskolai ügyekben, csak éppen a katolikusok nem. A püspökök kinevezése, az egyházi vagyonok kezelése, a vallásápolás és sok más egyéb egyházi ügy vitelében nem folyhattak be a hívők. Ezentul másképpen lesz. A katolikus hívek által választott kormányzó-testület fog intézkedni, országos és kerületi tanácsok állítanak fel s ezek végzik a teendőket!

A katolikusok országos gyűlése most folytat tanácskozásokat arra nézve, hogy miképpen szerveztesse a magyar katolikusok ügyeinek ezen önálló képviselőit. A tanácskozás eredménye a törvényhozás, majd pedig a Felség elé kerül jóváhagyás és szentesítés végett.

Hogy áll a világ?

Szerbiában hatalmas hullámokat vert a trónöröklés kérdése. Sándor szerb király elvette ugyan Draga Masina özvegyasszonyt, de a doktorok kijelentették, hogy trónörökös nem várható. Most a szerb királyságra a régebbi trónkövetelők is igényt tartanak és keményen mozgolódnak. Most tehát az Obrenovics- és Karagyorgyevics-család vetélkedik egymással a királyságért, mivel az Obrenovicsoknak Sándor királylyal magva szakad.

Szerbiában azt akarják, hogy Sándor király lemondjon. Az ifju uralkodó pedig keményen tartja trónját s közben egyik kormánybukás a másikat éri. Egyszóval: nagy a zavar keleten.

Angol-bur háboru. A délafrikai harezterről végrehalára béke hírek is érkeznek. Az angolok is békét óhajtanak, a burok már elejétől fogva azt kívántak, de megvan a bökkenő: a buroknak függetlenség kell! Alább nem adják. Az angol leverni nem tudja a burt már három év óta, de a burok sem tudják egészen tönkretenni az angolok teljes erejét. Nagy helyen foly a harez. Ezt a nagy helyet megszállani egyszerre nem tudja az angol sereg. Így tehát a bur és az angol uralkodik a burok óriás országain. De elférnek, mert nagy a tér. A harezot pedig megújuló erővel folytatják már harmadik éve.

Mult héten az elfogott Shepers és Kutzinger bur parancsnokok fölött itélkezett az angolok fővezére Kitchener lord. Shepers bur parancsnokot föbe lötték, Kutzinger ellen még foly a vizsgálat. Valószínűleg őt is halálra itéli Kitchener.

Legmegbírhatóbb vetőmagvak
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Merőgardák Szövetkezetét
Budapest I. Akadémia utca 31.

A burok helyzetéről azt jelentik, hogy Transzvál egy dusan termő vidékén teljes biztonságban élnek. Szántanak vetnek az asszonyok, míg a férfiak háboruznak. Rustenburgtól nyugatra esik ez a kánaánföld, hol a buroknak nagy fegyver és lőszer-raktárai vannak összehalmozva. Hatvanezer fegyver, teméntelen töltény és élelmi készleteket emleget a jelentés. Ezt a helyet az angolok megtámadni nem merik, mert ott csak összevont nagy sereggel lehetne sikerre számítani, pedig az angolok most teljesen szétesztva, őrház-rendszer szerint tartják megszállva a burok földjének egy részét.

Öngyilkos ifju.

Szomoruan tapasztaljuk, hogy az öngyilkosság betegsége egyre terjed az emberiség között. Mult héten egy nagyváradi hetedéves gimnazista lőtte meg magát. Es miért kereste a halált?... Reménytelen szerelem miatt! Csak itt látjuk, hogy mennyire léha gondolkozás tölti el ifjainkat. Nincs bennök életerő, nincs törekvő kitartás, nincs szülei szeretet, köteleltség-tudás...

Krajnik Tivadar esete csak egy, az ezrek közül, melyek napjainkban gyors egymásutánban követik egymást. Hova lesz a nemzeti erő, ha ez a betegség, gyöngeség, elkorcsosulás még tovább is fejlődik közöttünk? Ha az élet tavaszán, kora virágjában öngyilkossági gondolatok mételyeznek meg az ifjúságot, hogyan várhatunk életerős nemzedéket? Mert tudnunk kell, hogy az öngyilkosság is csak divat, mely elsatnyítja az elme komoly törekvési irányait az élet útján. Csak példa kell, az pedig van bőségesen. Az öngyilkosok ezrei követik a rossz példát.

Mindent feled az öngyilkos... A szerető szülők iránti köteleltséget. Feled, hogy a szülő gondosan felnevelte, reményt helyezett gyermekébe, hogy öreg napjaiban istápjá, gyámolítója legyen az ő véréből és ő összetöri a szülő reményeit... De feled az öngyilkos a vallás intó szavait, szembe száll az Isten-nel... meghasonlik a világgal és azt hiszi, hogy ez helyes, mert mások is azt teszik.

Ha azok a fiatal öngyilkosok, melyek közé Krajnik Tivadar is tartozik, — csak némileg komolyabban gondolkoznának az élet felől, nem követnének el oly sokan merényletet az élet ellen. Korai szerelem, reménytelen szerelem?... Igaz, hogy ez is ok, de gyöngeség, mert százezerszer több oka van az ifjunak élni, mint meghalni. A tisztelet, a hála, a köteleltség, a szeretet, mind-mind az élet mellett vannak, csupán az okatlan, könnyelmű gondolkozás, tehát gyöngeség agyvelő működése menti egy keveset az öngyilkosok tetteit. Életünket Isten adta, Ő veheti el végtelen kegyelmével. Nem a mienk, nem rendelkezhetünk fölötte, mert ha rendelkezünk, ez már bűn. Ezt tanítsa meg a szerető szülő gyermekének, hogy tudja az a gyermek azt, hogy mennyivel több köteleltség köti az élethez, szülőhöz, övéihez és mily balga mentség van az erőszakos halál mellett. Ezek a gondolatok kell, hogy az ifjúság kebelét el-töltsék, akkor talán a hasonló esetek ezreinek száma esőkenni fog és kevesebb szülői kebel rázkódik meg a fájdalomtól.

Véres határtagosítás.

Az ország legnagyobb gazdasági testületében, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben a mult év nyarán két napig tartó tanácskozás alapján javas-

latokat terjesztettek fel az igazságügyminiszterhez, hogy a tagosítási és birtokrendezési törvényt módosítsa s e tekintetben törvényjavaslatot terjeszsen a képviselőház elé.

A gazdák ezen országos testülete ugyanis be-látta, hogy a tagosítási törvény nem felel meg a mai viszonyoknak, intézkedései alkalmasak arra, hogy a legnagyobb elégedetlenség magva hintessék el a községben, hol a birtokrendezés keresztülvitele célozzatik.

Az erdélyi részekre nézve a birtokrendezés külön szabályok alapján történik, mely szabályok ma már nem felelnek meg sem a helyes gazdasági felfogásnak, sem a tagosítást szenvedő gazdák érdekeinek. Az alsó-idecsi véres határtagosítás nem az első eset a kies Erdélyben, mely az egyenetlenség magvát hinti el. A községek tagosítási bajait már ismertettük; békés adófizető polgárok, törekvő kis-gazdák százait és százait tette tönkre már Erdélyben a hiányos és felületesen végzett tagosítási eljárás.

Az Alsó-Idecs községben e hó 18-án megkez-dett tagosítási eljárás vérengzéssel, emberhalállal végződött. Midőn ugyanis Horváth Miklós táblai bíró és Nyárády főszolgabíró a községbe kiszállottak a tagosítási tárgyalás megkezdése végett, látván a szász lakosság fenyegető magatartását csendőri segítségről is gondoskodtak. Alig kezdte meg a bizottság a tár-gyalást, a felizgatott szász lakosság valóságos ostrom alá vette a községházat.

A főszolgabíró csilapító beszéde eredménytele-nül hangzott el. A fölbőszült emberek betörték a hivatalos helyiségbe, majd Szász Béla körjegyzőt kivonszolták az utcára s ott félholtra verték. Így bántak el több bizottsági taggal, egy csendőrt pedig szintén súlyosan megsebesítettek. A csendőrök erre a nép közé lőttek. Tizennégy ember rogyott össze, kik közül egy szörnyet halt, hármat pedig haldolva vittek lakásaikra, most nagyszámu csendőrséget és katonaságot vontak össze a felzendült községben.

Ez a véres határ tagosítás bármily sajnálatos legyen is, alkalmas eszköz lesz arra, hogy a kormány és törvényhozás a tagosítási törvény módosításá-hoz haladéktalanul hozzálásson.

Közérdekű feleletek.

A következő igen érdekes feleleteket azért adjuk itt a lap hasábjain, mert azokból minden olvasó becses tudnivalókat merithet.

Bajok a tagosítás körül.

— Felelet Kovács Sándor urnak. —

A törvény helyesen jár el, mikor súlyos esetekben a büntetteseknek hivatalból való védő-ügyvéd kirendelést parancsolja. Az a csekély díj, amit ezért a bíróság az ügyvédnek megállapít, csak valamennyire is rendes embert nem tehet tönkre. Egyébiránt száz esetből 99-ben az ilyen védelmet az ügyvédek minden díjazás nélkül teljesítik.

A székelyek bajai nem az ilyen dolgokban keresendők s reméljük, hogy most, amidőn a székely ügy iránt oly erős az érdeklődés, történni is fog valami, ami ennek a derék fajnak a fölsegítésére vezet. A tagosítások körül csakugyan sok olyan dolog történt, ami a népnek többet ártott, mint használt, de ezen a téren is a kormány jár elől a segítségben s az új tagosítási törvény bizo-nyára figyelemmel lesz a székely viszonyokra s megakadályoz mindent, ami a nép érdekeire ártalmas. Egyébiránt a székely nép és mindenki más is, tartsa szemelőtt a

közmondást, hogy „segíts magadon és az Isten is megsegít.” Magunknak kell élelmességgel, szorgalommal, takarékosággal forgolódnunk, szemeskednünk és arra törekednünk, hogy ne csak a régi szokáshoz ragaszkodva, hanem minden lehető módot kihasználva gazdálkodjunk. Tanuljunk, haladjunk s ekkor nem fog hanyatlani a föld termő ereje és nem fog szegényedni a nép. *Dr. Sz. F.*

Közös ingatlan.

— Felelet Sohár Lajos urnak. —

1. A közösség megszüntetését bármelyik társtulajdonos kérelmére a birtokbíróság (törvényszék) rendeli el és pedig úgy, hogy ha az ingatlant természetben igazságosan megosztani nem lehet, annak nyilvános árverésen való eladását rendeli el. Ez az árverés éppen olyan természetű, mint más bírói árverés és azon bárki részt vehet, nemcsak a társtulajdonosok.

2. Ha az egész ingatlant egy társtulajdonos használja, akkor ez a másik társtulajdonosnak az azt illető rész után a használat idejére a helyi viszonyoknak megfelelő bért akkor is tartozik megtéríteni, ha erre őt külön szerződés nem kötelez. Per esetén ezt a bíróság is megítéli.

3. Ha az ingatlan értéke 600 koronán alul van és az egyik ketedrész tulajdonosának hitelezői az ingatlanra árverést kérnek, a bíróság az egész ingatlant árverésre bocsátja s ezen árverésen a $\frac{6}{7}$ rész tulajdonosa is megveheti az ingatlant s akkor az ő részére eső vételárat befizetni nem tartozik.

4. Az $\frac{1}{7}$ rész tulajdonosát nem lehet arra kötelezni, hogy építsen, vagy hogy az építés költségeihez hozzájáruljon. Ha pedig a $\frac{6}{7}$ rész tulajdonosa a malmot felépített és berendezé, mint megbízás nélküli ügyvivő csak a hasznos beruházásra tett költségeinek megtérítését követelheti. Ezt sem akkor, ha az építést a társtulajdonos akaratára ellen eszközölte.

5. Ugyanez áll azokra a költségekre nézve is, amelyek az ingatlanra már előbb fordítottak. *Dr. Sz. F.*

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Mi a célja az Országos Központi Hitelszövetkezetnek.

Érdekes közleményt olvastunk e tárgyra vonatkozólag az O. K. Hitelszövetkezet értesítőjében, érdekesnek tartjuk ezt olvasóinkkal részletesen ismertetni; szól pedig a következőképp.

Mi célból alakult a központ? — ezt az elemi kérdést kell fölvetnünk és megvitatnunk, midőn napról-napra azt látjuk és tapasztaljuk, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezetnek hivatásával nincsenek tisztában igen sokan, akiknek pedig tudniok kellene azt: mi a célja a központnak?

E kérdésre az 1898. évi XXIII. t.-cz. 48. §-a

adja meg a legegyszerűbb feleletet. E szakasz kimondja, hogy a központ célja a *gazdasági és ipari hitelszövetkezetek ügyeinek előmozdítása és hitelgényeinek kielégítése*. Ha a törvény eme kijelentését magyarázni akarjuk, azt mondhatjuk, hogy a szövetkezetek ügyeinek előmozdítása magában foglalja mindazt, ami a szövetkezetekre vonatkozik, nevezetesen szövetkezetek alakítása, a megalakult vagy átalakult szövetkezetek berendezésének és ügyvezetésének irányítása, felügyelete és ellenőrzése. A szövetkezetek hitelgényeinek kielégítése alatt pedig azt értjük, hogy a központ a kötelékébe tartozó szövetkezeteket a szükséges és őket saját vagyonuk arányában megilletendő pénzzel ellátja.

Sok mindenfélét mondtak a központról, de azt eddig senki sem állította, hogy a központ elég szövetkezeteket nem alakított és őket pénzzel el nem látta volna.

Ha azonban valakit a törvény rideg szavai s ezek rövid magyarázata ki nem elégítene, akkor elővehetjük a törvényjavaslat indoklását is, mely a törvény szelleméről, céljairól és követelményeiről bővebb felvilágosítást tud adni. S mit mond az indoklás? — Azt, hogy a törvény célja a földmivelők és iparosok anyagi helyzetének javítása hitelszövetkezetek alapítása és támogatása által.

Ezek szerint a törvényjavaslat sem mond többet, mint amit mi a törvény szavainak magyarázatául adtunk.

De mivel a törvény 81. §-a azt is kimondja, hogy a hitelszövetkezeteken kívül más célú gazdasági és ipari szövetkezetek is alakulhatnak, vagy átalakulhatnak, az a kérdés, mit értett a törvényhozás eme kijelentés alatt? S ismét a törvényjavaslat indoklására kell hivatkoznunk, mely a törvény eme szakaszának értelmét is földeríti.

Kifejti ezután a kérdéses közlemény, hogy az O. K. H. Sz. kivételesen alakíthat másfajta szövetkezeteket is, u. m. fogyasztási, mondjuk közös gépbeszerző stb. szövetkezeteket. E mellett felvehet teendői körébe egyéb általános érdekű dolgokat. Ilyen lesz legközelebb a kisbirtokosok hitelügyének a rendezése. Ehhez azonban mindhez bizonyos foka a fejlődésnek kell. Szükség van különösen szakképzett vezetőkre.

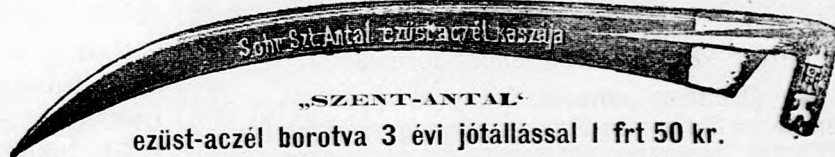
Vetőmag-beszerzés szövetkezetek útján. Rendkívüli fontossággal bír a gazdáknak az, hogy megbízható csiraképes vetőmaghoz jussanak. Lehet a gazda akármilyen szorgalmas, megmunkálhatja a földjét legjobban, ha rossz a vetőmag, még a legkedvezőbb időjárás mellett sem lesz jutalma fáradozásának. A nagy földbirtokosok helyzete ez irányban sokkal könnyebb, mert nekik nagy mennyiségben van vetőmagra is szükségük, oda fordulnak tehát, ahol biztos jó vetőmagot kaphatnak. A kisgazdák

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és diszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 db „Sohr Szent Antal“ ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves cégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelezőlapon. — A tél hónapok legalkalmasabbak megrendelések gyűjtésére. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 db rendelésnél 1 db ingyen! — Lelkiismeretes kiszolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

azonban, mivel nekik csak kis mennyiségű vetőmagra van szükségük, nem hozathatnak azt messziről, mert az aránylag tulságos sokba kerülne, onnan veszik tehát, ahol legközelebb kapják, habár nem is egészen biztos a minősége. Ezen bajon óhajt segíteni a magyar mezőgazdák szövete. A szövetezet ugyanis a hitelszövetkezet útján szándékozik ellátni a kisgazdákat megbízható, csiraképes vetőmaggal és pedig olyképen, hogy az egyes szövetezetek felhívják tagjaikat, hogy akinek szüksége van vetőmagra, jelentse be, illetve rendelje meg a szövetezetnél. A tagok megrendeléseit azután a szövetezet összegyűjtené s egy tételben közölné a magyar mezőgazdák szövetezetével. Az a vetőmagot a szövetezetének küldené meg, a szövetezet pedig szétosztaná a tagok között, akik rendelték.

Uj hitelszövetkezetek. Az O. K. Hitelszövetkezet kobelében legujabban a következő szövetezetek alakultak: *Borsod*-megyében a Borsod-Ivánkai hitelszövetkezet; *Brassó*-megyében a Brassói iparosok hitelszövetkezte; *Heves*-megyében a Parád-Recki hitelszövetkezet; *Krassó-Szörény*-megyében a Bunya-Szegszárdi, a Csukási, Teregovai, Román-Gladnai és a Furlug-Dezesti hitelszövetkezetek *Somogy*-megyében a Szöllős-Györöki hitelszövetkezetek; *Szerém*-megyében a Kőrógyi hitelszövetkezet; *Temes*-megyében a Medvesi hitelszövetkezet; *Torontál*-megyében a Torontál-Vásárhelyi, a Homoliczi és a Torontál-Almási hitelszövetkezetek; *Ung*-megyében a Horlyói hitelszövetkezet; *Verőcze*-megyében a Szent-Lászlói hitelszövetkezet.

Kitüntetett ipari szövetezet. A magyar iparművészeti társulat 2000 koronás állami nagy díját a kereskedelemügyi miniszter a budapesti asztalosok butoresarnok-szövetkezetének ítélte oda, amelynek a József-köruton nagy butor-raktára van és amely az iparművészeti tárlat mult évi karácsonyi kiállításán feltűnést keltett tagjainak műipari készítményeivel. A miniszter is kifejezésre juttatja ezt leiratában, amidőn kijelenti, hogy e nagy díjjal a szövetezet kismestereit kívánja kitüntetni, akik a szövetezet révén s azáltal, hogy a művészi terveket kifogástalan munkával valósították meg, iparukat kiemelték a köznapiságból a művészi felé s így elismerésméltó eredményt tudtak elérni.

➔ TÖRVÉNYKEZÉS. ➔

Kegyelem harminczhat évi fogság után. Rómában történt, hogy az olasz király megkegyelmezett egy brigantinak, aki már harminczhat év óta volt fegyházban. Tano Fülöp most 78 éves: 1866-ban ítelték el életfogytig tartó fegyházra. Ifju korában az Abruzzókban működött s az volt a különlegessége, hogy mindig csak orozva, lesből lőtte le a zsandárokat. Mikor tudtára adták, hogy jó magaviselete miatt kegyelmet kapott, annyira megörült a jó hírnek, hogy örömeiben megütötte a szél. Hazaszállították a szülőfalujába, ahol még él a felesége is. Két leánya igen tisztességes emberhez ment férjhez.

Az állhatatos udvarló. Lángoló szívvvel, fűrg gummitalpu fiakkerezen üldözte nemrég egy ifju, Budapest egyik legszebb tánczosnójét. A hamvasszőke, szép leánynak, mint az árnyék, úgy járt a nyomá-

ban s mindenütt epedő sóhajásokkal ostromolta. Ha a tánczosnó kikocsizott a Stefánia-utra, öt percz mulva már mellette volt üldözője s követte tűzönvizen, ezukros- és virágosbolton keresztül a szabónőhöz, a divatárusnőhöz s várt rá mindenütt, hűn és kitaróan. Este a színházban, ha nem tánczolt a tündér, biztosra vehette, hogy páholyukban szembe kerülnek egymással s a fogadóban is az ő nótáját húzatja a bolond, szerelmes legény. Az üldözés eltartott heteken át. A szép tánczosnó tudni se akart az ifjuról, mert kiskorunak tartotta s mert különben is erős és gazdag kezekben volt. Az üldöző azonban nem tágitott; délutánonkint odahajtatott az imádott leány lakása elé s fölesöngetett hozzá. A szakácsné, aki ismerte már a hóbortos fiut, leharsogta a szócsövön:

— A kisasszony nincs itthon.

— Hisz a kocsni lenn várja.

— Még sincs itthon.

— Az ablakban láttam.

— Még akkor sincs itthon — az urnak! Ne is faggasson többet.

Öt percz szünet után következett a második csöngetés.

— Már megint maga az? Mintjárt le küldöm a ténsurat.

Az ifju erre busan eltávozott, másnap ujra eljött csöngetni. Egyszer aztán csakugyan lejött a tánczosnó édesapja. Szelid, öreg bácsi nagy aranygyűrűkkel, finom sapkával a fején. Régebben vegyeskereskedő volt, de a mióta a leánya felnőtt, nem cserélt volna sok városatyával.

— Az ur nem fog békét hagyni a leányomnak?

— En imádom az ur leányát.

— Szóba se állunk magával, érti?

A vita ettől fogva egyre hevesebbé vált, úgy hogy az ifjuban végre föltámadt a kurucz vér s úgy mellbelökte az öreget, hogy a drága, finom sapka a földre hullott.

Ebből lett a pör, amely a minap került a büntető járásbiróság elé. A szép lány életveszélyes fenyegetéssel és egyéb gonosz szándékkal vádolta az ifjut, az apa pedig becsületsértés czimén idézte a törvény elé. A tárgyalás elején azonban végre megszólalt a tánczosnőben a szív s visszavonta a panaszát. Így tett az apja is s az ifju büntetés nélkül került ki az afférből. Künn a törvényház kapujában várt két fiakker. Az elsőbe beült a tánczosnő, szembe vele a kis ülésre a papája, a másodikba a szerelmes vádlott. Az első kocsni elindult, a második hajrá utána! Üldözte megint hazáig, talán úgy lehet, utól is érte?...

➔ MI UJSÁG? ➔

Harczban a szabadságért. Igéretünket pontosan betartva, ez évben is egy hazafias, szép regényt közlünk lapunkban, mely egyenesen a «*Független Ujság*» számára lett írva. Az érdekes regény a burok szabadságharczában résztvevő magyarokról szól és oly élénken, oly megkapó hűséggel beszél a hős bur nemzet küzdelmeiről és e küzdelmekben a magyarok részvételéről, hogy bizonynyal minden magyar szív feldobog tőle. A »*Független Ujság*« jelen számában

kezdjük meg regényünk közlését, melynek czime »Harcban a szabadságért« és hiszszük, hogy ezáltal minden olvasónknak kedves élvezetet, jóleső lelki gyönyört nyújtunk.

A király Budapesten. A király az eddigi rendelkezés szerint február elején Budapestre utazik s több időt fog a fővárosban tölteni, itt tartózkodását febr. hó 19-én csak néhány napra fogja megszakítani, hogy Bécsben jelen legyen Rainer királyi herceg aranymenyegzőjén, amely alkalommal itt több udvari ünnepség lesz. A budavári királyi palotában február 11-én nagy fogadás lesz az udvarnál; ezenkívül több nagy udvari ebéd is.

Erzsébet kir. hercegnő esküvője. Erzsébet királyi hercegnőnek, királyunk unokájának, esküvője alkalmából Windischgrätz Ernő herceg, a királyi hercegnő vőlegényének atyja emlékéremet készítetett, amelyen két angyal látható, akiknek mindegyike zászlót lobogtat. Az érem másik oldalán ez a fölírás olvasható: Erzsébet királyi hercegnő és Windischgrätz Ottó herceg esküvőjének emlékére 1902. Erzsébet királyi hercegnő esküvője után a királyi hercegnők között az utolsó helyre jut, míg most, mint a király unokája és Rudolf trónörökös leánya az etikett szerint az első volt a királyi hercegnők között.

Gyűjtés egy templom javára. Lajosfalva szegény magyar község, mely Románia és Bukovina közé van beékelve, esdő szóval fordult a magyar közönséghez. A hívők már fölépitették templomukat, a templom berendezéséhez szükséges összeget azonban adakozás útján gyűjtik össze. Beszedits Bertalan róm. kath. lelkész ezért most arra kéri a nemesszívű emberbarátokat, hogy adományukat czimére, Lajosfalvára (Besztercze-Naszódmegye, u. p. Kirlitaba) küldjék el.

Őrszentmiklós főtere. Őrszentmiklós pestvármegyei község főterét oly rohamosan mossa a víz, hogy a katolikus és a református templom is veszályban forog. A kis falu, amelyben összesen 813 lélek él, nem bír e veszedelemmel megbirkózni és ezért Darányi földmívelésügyi miniszter 4000 korona sürgős államsegítségét utalványozott a munkálatok végzésére.

Vesztett eb garázdalkodása. Baján nagy riadalmat keltett a mult szerdai hetivásáron egy hatalmas vesztett kutya. A vásáron végigrohanva, akit csak utjában ért, megmarta. Az áldozatok száma kilencz, ezek között egy honvédőrmester, kinek szerencséjére azonban csak a ruháját tépte meg: egy monostori földműves, kinek az orrába harapott, egy bátai gazda és még hatan. Megmarta azonkívül vagy négy kutyát, melyeket a peczér csakhamar összefogdosott. Nem lehetetlen azonban, hogy a négyen kívül többet is megmarta.

Inség Temesvármegyében. Ohabaforgács, Dragoest és Fikatár temesvármegyei községben nagy inség és nyomor uralkodik, melyet még tetéz a sokféle folyó- és hátralékos-adó. Semmi sem jelzi jobban az inséget, mint az, hogy a községekből és vidékekről veszedelmes arányokat ölt a kivándorlás, pedig általánosan ismert dolog, hogy a románság legnehe-

zebben adja magát a kivándorlásra. Eddigélé a nevezett vidékekről több mint hatszáz román ember vándorolt ki az országból.

A czethalott. Beállit az orvoshoz egy szegedi tanyai ember.

— Halál történt odahaza.

— Ki halt meg — kérdi az orvos.

— Csak a gyerek, — legyint kezével az ember.

— Hány éves?

— Nem igen hanykolódik az évekkkel, csak ma együtt a világra.

— Élve?

— Nem.

— Akkor holtan.

— Amugy sem.

— De hát valamiképen csak kellett a világra jönnie, — türelmetlenkedik az orvos.

— Tetszik tudni, aszondta a bába, hogy czethalott volt.

Zavargás egy horvát községben. Goszpics horvátországi községben a görög vizkereszt ünnepén kihágások fordultak elő, mert körmenetben résztvevők szerb zászlót vittek. A hatóság eltiltotta e zászlók használatát, de utasítását nem követték. Így sértik a magyar állam tekintélyét a nemzetiségek.

Tűz a vidéken. Szaár fejjermegyei községben a minap nagy tüzvész pusztított. A tűz éjjel két óraker keletkezett, mely az orkászertü szélvészről annyira elharapózott, hogy csakhamar egész utcáson állt lángokban. A környékbeli falvak tűzoltóságai is megjelentek a vész helyén és sikerült a pusztító elemet megfékezni. Így is tízenhárom ház égett le az összes melléképületekkel együtt.

Harc a farkasokkal. Usicza szerb faluban, egy lakodalmas házból a násznép éjnek idején három szánon haza akart utazni. Utközben a farkasok megtámadták őket. A farkasok és a násznép között kétségbeesett küzdelem volt, amelyben a farkasok maradtak győztesek. A násznépből egy se tért vissza. A küzdelem helyén másnap csak csontokat és véres ruhafoszványokat találtak. A hóval borított térség több méternyire pirosra volt festve a fölfalt emberek véréből.

Aki magát rabolta ki. A bécsi rendőrség sikeresen folytatja vizsgálatait a Tomka-ügyben s most újabb bizonyítékot derített ki Tomka bűnösségére. Testvére, Marót Sándor ugyanis bevallotta a bécsi rendőrségnek, hogy Tomka levélbeli utasítása folytán postára adott egy Xaver Róbert, poste restante, St.-Pölten című levelet. A bécsi rendőrség most ráakadt a st.-pölteni postahivatalban az ajánlott levélre, amely negyven darab gyémántot tartalmazott. A vizsgálat megállapította, hogy a gyémántok azokból az ékszerekből valók, amelyeket az állítólagos betörésnél elloptak Tomka pénzszekrényéből.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarótva, erőssé teszi; megátalja a lábak merev bönulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárban
Budapest, VI., Váozl-körút 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A vetőmag érték meghatározása.

Régi igazság, hogy jó termést csak jó magból várhatunk s hogy silány mag után bizonytalan az eredmény. És mégis nem lehet eléggé gyakran ismételni, hogy a gazda a jó vetőmagra a legnagyobb súlyt fektesse.

A vetőmag értékének meghatározásánál tekintetbe jön a *valódiság, tisztaság és a csiraképesség.*

A valódiságot tekintve, a vetőmag legyen az a féleség, aminőt a gazda elvetni akar. Hogy csakugyan abból a féleségből van-e, melyet elvetni akarunk, a gabonafélék és más piaci terményeknél nem nagy nehézséggel jár megállapítani, de már a fűmagvaknál és a bereféléknél ez nem könnyű dolog, amennyiben az egyfajtához tartozók annyira hasonlítanak egymáshoz, hogy csak szakértő képes azokat megkülönböztetni, ami pedig a fűféle növényeknél rendkívül fontos körülmény, mert egy és ugyanazon családboz tartozók közül egyik kitünő takarmányt ad, a másik ellenben silány vagy éppen hasznavetetlen szolgáltató.

A mag valódiságának megállapítására tehát igen is fontos dolog és a gazda fűmagvai vásárlásánál el ne mulassza a magvizsgáló állomások véleményét kikérni, mert rendkívüli csalódásoknak teheti ki magát.

A magvak értékének megállapításánál továbbá a *tisztaság* jön tekintetbe.

Alig találunk magot, mely teljesen tiszta lenne, mert mindig akad közte polyva, virágkoesány stb., melyek nem oly veszedelmesek ugyan, mert csak a mag súlyára nézve folynak hatványosan be, de már nagy horderejű a föld, kavics és a gyommagvak okozta tisztátalanság, mert itt nemesak hogy súlyban csalódik a gazda, hanem a gyommagvak káros hatását is el kell szenvednie, vagyis nemesak a mennyiség, de minőségben is csalódik.

A gyommagvaktól eredő tisztátalanság a vetőmagnak a legveszedelmesebb, mert, amint tudjuk, azok csiraképességüket évekig megtartják a talajban,

mi által a föld állandóan gyomos lesz, nagy hátrányára a gazdának.

A felületes vizsgálat igen könnyen megesalja a gazdát a mag tisztaságát illetőleg és pedig gyakran jelentékeny százaléka a magvaknak, haszontalan, értéktelen, sőt üres keverék.

A valódiság és tisztaság után a vetőmag *csiraképessége* puhatólandó ki, mert tudvalévő dolog, hogy a magvak csak bizonyos ideig tartják meg csiraképességüket és ha régi vagy rosszul kezelt magot vetünk, annak egy nagy része nem fog kikelni. A csiraképesség biztos megállapítása nélkül a vetőmag mennyisége sem határozható meg.

Ha saját termelte magot vetünk, mely rendszeren lett betakarítva, nem lesz szükséges csiráztatási próbákat tenni, de, ha idegenből hoztuk a magot, nem szabad a csiraképesség megállapítását elmulasztanunk.

Hogy még a vásárolt gabonaféléknél is mennyire csalódhatunk a csiraképességet illetőleg mutatják a magvizsgáló-állomások jelentései. Rossz vetőmag mellett természetesen annyira ritka lesz a vetés, ha a rendes magmennyiséget veti el a gazda, hogy sirva néz utána, de sajátságos az, hogy legtöbb esetben akkor sem a vetőmagot okozza, hanem az időjárást, a trágyázást stb. Ha a gabonaféléknél is így állunk a csiraképességet illetőleg, hát még a takarmánynövények magvainál különösen a fűféléknél mily állapotok vannak?

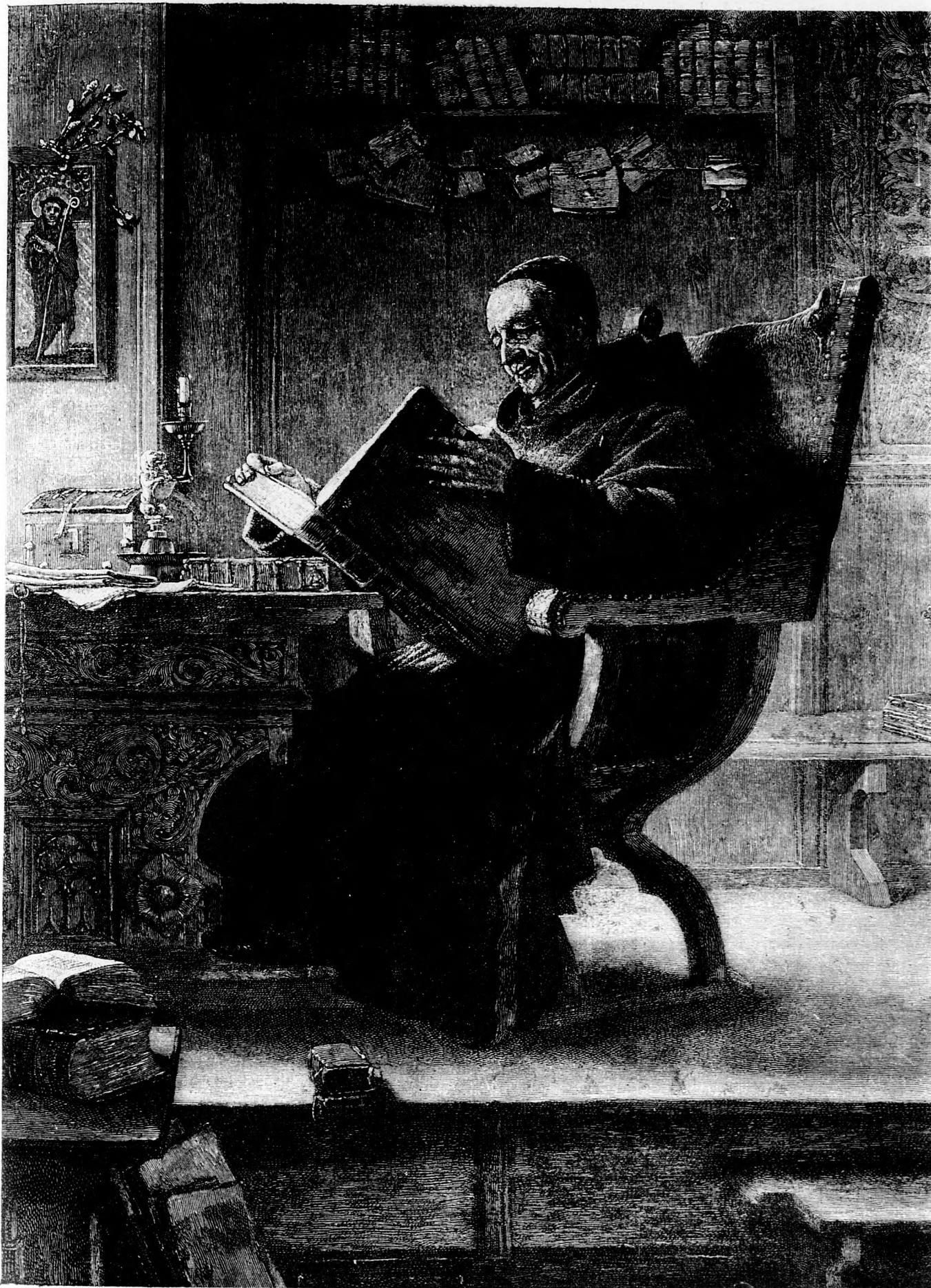
E növények magvait legritkább esetben termesztí a gazda, hanem kénytelen azt máshonnan beszerezni, ami már magában is elég ok arra, hogy takarmánymagvat előzetes csiráztatási próba nélkül soha el ne vessen.

Különösen némely fűféle növényeknél oly csekély a csiraképességi százalék, hogy majdnem teljesen értéktelennek kell a magot, mint vetőmagot tekinteni. Ismételjük tehát: Nem lehet eléggé ajánlani, hogy a gazda, a fűmagvakat csiráztatási próba nélkül soha el ne vesse.

A vetőmag értékének meghatározása alapját tehát: *valódiság, tisztaság és a csiraképesség* képezik. Miért is a vetőmag-vásárlásnál a gazda el ne mulassza e három, a vetőmag értékét meghatározó tényezőt illetőleg az eladó féltől biztosítékot követelni, mit, ha az illető vonakodik nyújtani vagy nem megbízható — óvakodjék tőle vásárolni.

BÁLKIRÁLYNÉK.

KÉSZÜLŐDÉS A BŐJTI PRÉDIKÁCZIÓKRA.

Burgonya a lovaknak

A burgonyát nyersen s párolva vagy főzve etethetjük a lovakkal. Nyersen ugyan jobban felel meg a burgonya a ló természetének, mert az nem szereti a lágy takarmányt, de nyersen nem lehet a lónak annyi burgonyát adni, mint párolva s a nyers burgonyával gyakrabban történik meg az, hogy a ló hibás burgonyát kapva, ártalmas anyagokat vesz föl, melyek emésztési zavarokat s kólikát okozhatnak.

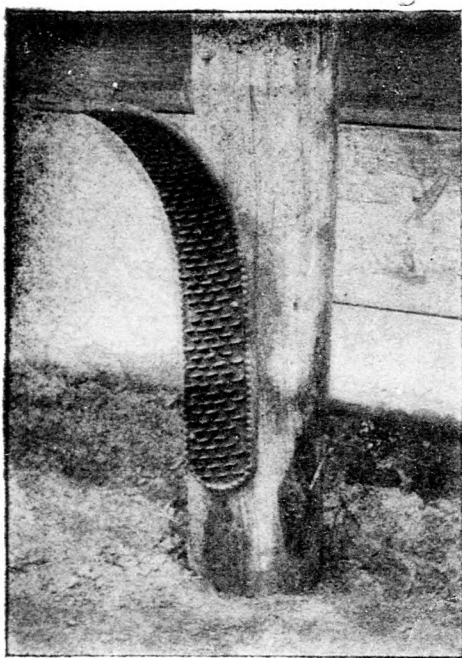
Ha nyersen etetjük, akkor a közepnehéz (500 kg.-os) lónak 6 kg.-nál lehetőleg ne adjunk több burgonyát s erre az adagra fokozatosan szoktassuk a lovat, valamint tavasz felé is fokozatosan hagyjuk

nagyon rövidre vágni s lehetőleg rozsszalmából vágatjuk azt. A jászol tisztántartása itt természetesen még fontosabb mint a nyers burgonya etetésénél.

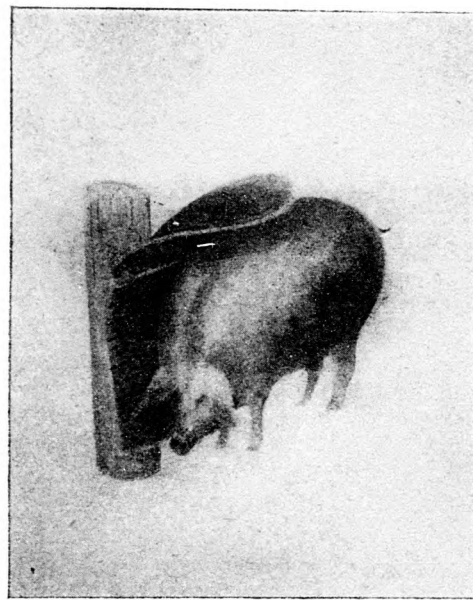
Állatvakarók.

Tudjuk azt, hogy az állatok vakarózási ösztöne az élőködők nyugtalanítása miatt, vagy a szőrvedlés időszakában mily nagy. Ekkor a szegény állat mindenhez odadörgölődik, hogy viszketegségét enyhítse. Amde a sima oszlopok, kut, kávák, jászlak, mikhez nem igen férhet ugy a jószág, mint pl. egy olyan szerszámhoz a melyet mai képeinken mutatunk be, ahol hátát, nyakát egyszóval azon testrészeit is megvakarhatja, amelyen az élőködők leginkább élnek.

A vakaróknak legnagyobb jelentősége a serté-

Szarvasmarha-vakaró.

Sertés-vakaró.

abba a burgonyaetetés, úgy, hogy első esetben 0.5—1 kg.-al kezdve naponta ugyanannyival szaporítjuk, második esetben pedig ugyanannyival csökkentjük azt.

A nyers burgonyát magától érthetőleg elegendő szalmaszeccskával keverve kell etetni s arra is kell ügyelnünk, hogy a lovak hibás vagy esirázott burgonyát ne kapjanak, mert attól kólikában pusztulhatnak el. Súly fektetendő a burgonyaetetésnél a jászlak tisztántartására, vagyis minden etetés után jól ki kell a jászlat törülni s hetenkint egyszer be is meszelhetjük azt.

A párolt vagy főtt burgonya kétszer akkora adagban etethető mint a nyers s ezt kiáztatni vagy lenmagliszttel keverni nem szükséges, de szeccskát aránylag többet adunk hozzá, s utóbbit gondosan összekeverjük a nagyjában szétzuzott burgonyával, hogy a burgonya kevésbé gombóczosodjék össze a gyomorban. Ugyanezért nem tanácsos a szeccskát

sekre van, de épp úgy a szarvasmarha, különösen pedig a növendék marhára nem lehet felesleges, tisztítja az állatokat s így azoknak szebb küllemet és kinézetet kölcsönöz.

Az eszköz háromféle alakban készül s falra, oszlopra, czölöpre, vagy akár fára szögezhető, nagyságuk a szerint lesz megszabva, hogy sertés, avagy szarvasmarhák részére akarjuk használni. Első ábránk szarvasmarhák részére készült magasabb, 2-ik ábránk ellenben sertések részére szolgáló alacsonyabb vakarót tüntet fel. Ára az elsőnek 3 K. 60 fillér a másodiknak 6 K. és megrendelhetők akár közvetlenül a feltalálónál Vass Lajos gazdálkodónál Budapest, X. Kápolna-utca 7. sz., vagy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A vetések tavaszi ápolása.

Tavaszzal a vetések legnagyobb része többkevesebb ápolásban kell hogy részesüljön, ha azt akarjuk, hogy azok fejlődése továbbra is biztosítva legyen. Ilyen ápolás a rozsnak meghengerezése, meg-

boronálása, a buza megfogasolása, ugy szintén a heréseké és luczernásoké.

A rozsok meghengerezéséhez a tavasz elején kell kezdenünk, különösen ha nagyon buják és a hideg felszivta; a ritka vetést ellenben fogasolnunk kell, csak az legyen a szabály, hogy minél előbb. Száraz időben ha a föld is száraz, bátran hengerezhetünk, vagy boronálhatunk, ellenben ha a föld nedves ugy fogasolni nem szabad, mert ilyenkor csak kárt tennénk a vetésben.

A buzákra a tavaszi fogasolás nagyon jó hatással van. A megfogasolt föld jobban megőrzi a nedveséget, a buza erősebb sarjadzásba indul s így a vetés sűrűbb lesz.

Ha a vetés tulbuja akkor a fogasolással felhagyhatuk s inkább hengereznünk lesz jó.

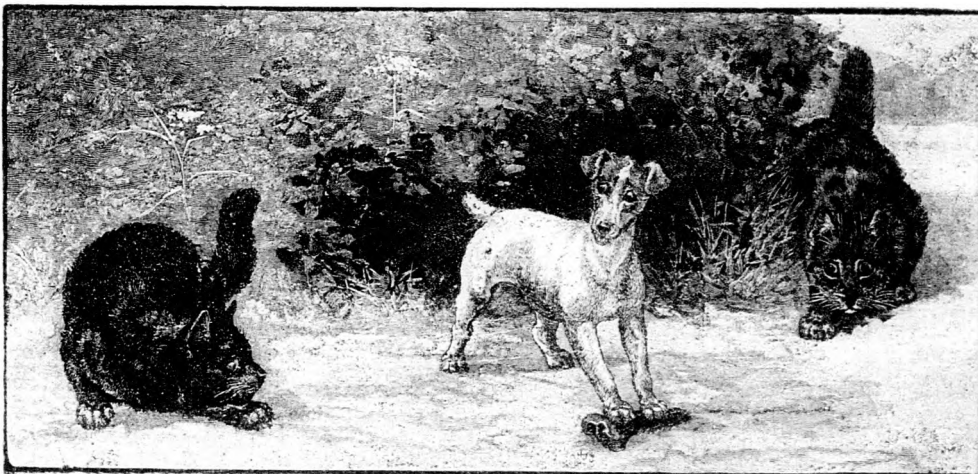
A henger a növény szárát megtöri s így visszaveti fejlődésében s így a vetés el nem nyomja egymást.

A luczernásokat és heréseket tavasszal megboronálni szintén jó hatással lesz, ezek jobban fognak fejlődni s az elmohásodástól is megvédjük őket, amely bizony nagyon káros szokott lenni.

A tavaszi vetemények hengerezésére akkor van szükség, ha a vetés után a föld rögös maradt. A hengerezést az árpánál, zabnál jobb későbbben végezni, a mikor már a növény megerősödött s a mikor a föld is elég száraz.

A fogasolás a tavaszi veteményeknél akkor lesz jó, ha például a föld megkérgesedett. Ez áll a kapás növényeknél is, amelyekre ilyenkor a fogasolás szintén jó hatással szokott lenni.

A fogasolásnak mindig a vetés sorának irányában kell megtörténni, mert így szaggat ki legkevesebbet a fogas a növényből.

Czivakodás.

HARCZBAN A SZABADSÁGÉRT.

— A „Független Ujság” eredeti regénye. — (1)

I. Fejezet. A szabadság rózsái.

Az Árkossy Béla gróf uradalmában ritka ünnepségre készültek. Incze Mihály, az öreg béres, 50 évi hű szolgálatát ünnepelték az udvarban. Erre a nevezetes ünnepre még a főispán ur ő méltósága is eljön, hogy a miniszteri dicsérő levelet átadja a hűséges szolgának.

De nemcsak a dicsérő levelet kapta Incze Mihály, hanem a kormánytól 100 koronát, a gazdától egy rendbéli ruhát, a községtől egy pár rézpatkós csizmát s amit utoljára hagytunk: Ó Felségétől, a királytól egy gyönyörű órát, melyen be volt vésve, hogy a hű szolgálat jutalmául a királytól.

Mikor szép beszéd kíséretében az öreg béres mindezeket átvette, a szemei ugy megteltek könnyel, hogy szólani sem tudott. Hej! pedig ha szólani tudott volna, milyen szépen megköszönte volna! Hogy éljeneztek az öreget a pajtásai, meg a falu népe. De már ő kelme abból a sok szép dologból alig vett észre valamit. Csak akkor tért magához, mikor a falu

apraja-nagyja ropogósan járta a nagy szekérszin alatt. Szólt a zene. Ettek-ittak az emberek. Akkor nap az egész falu ünnepet tartott. Így akarta Árkossy gróf.

Mihály bácsi ugy szerette volna elmondani valakinek az ő életének ezt a legszebb napját. De hát kinek? . . .

Itt mindenki látta.

Mégis hátrasompolygott ugy estefelé az istállóba a Daruhoz meg a Bindához, az ő hűséges igavonó pajtásaihoz. Szép ezimeres ökrök vala mind a kettő.

Mikor Mihály bácsi belépett, az ökrök felé fordultak, s mintha mondani akarnának valamit, a Daru bünnyögött az öreg béresnek. Ugy látszott, hogy ő vala a szószóló a két jószág között. Mihály bácsi megértette, mint mindig. Elfogadta a két jószág tiszte-

A világ legkisebb törpéi.

gését a főispán ur beszédje után. Hanem hát itt az öreg béresnek is ki kellett tenni magáért!...

Egyenesen a gróf ur elé sietett és az ünnepélyes nap hangulatához képest elő adta kívánságát. Nem akart kevesebbet, mint azt, hogy a Daru meg a Binda is ünnepeljen. Ma zabot kapjanak, mert köszöntötték az ünnepeltet. A gróf mosolygott a jó eselédén és teljesítette óhaját.

Aztán vissza ment Mihály béres az istállóba. Elvitte a zabot. Lakomát csinált a kedves állatainak és beszélt a két ökröknek sokáig.

Kusti Burkust!

Azt szokták mondani, hogy *bata mint egy ökrök*, pedig a két szarvas jószág olyan figyelő pofával hallgatta Mihály bácsit, mintha minden szavát értené.

Pedig nem volt rövid a beszéd, mert itt tudott beszélni az öreg béres. Itt már nem teltek meg a szeméi könnyekkel és még a panaszra is reá került a sor ugy kétórai társalgás után.

— Hát azt hiszed Daru? — kérdezte az ökrökkel beszélgetve Inceze Mihály bácsi, — azt hiszed, hogy sokat ért ez az ünnep? Nem az! De szép volt. Sokkal drágább ünnepem is volt már nekem, de hát az régen volt. Ötven esztendeje maholnap annak. Akkor volt szép ünnep, a magyar szabadság ünnepe....

A mint így beszélt az öreg béres, nem vette észre, hogy egy fiatal uri kisasszony az istálló ajtóban megállott és hallgatja minden szavát. Az uri leány mozdulatlan állott.

— Hát te Binda! te nagyszarvu jószágom, te

azt hiszed, hogy az a miniszteri bélyeges irás a legdrágább kincsem? Azt gondolod Binda, hogy a felségesen uralkodó király órája a legbecesebb kincsem? Már azt ne hidd Binda, te se hidd el Daru. Vagyon nekem ezeknél milliomszorta értékesebb kincsem. Hát nem hiszitek? No megmutatom.

Ekkor a falfelé fordult és a kis ládáját felnyitotta. A kis ládafiából egy sárga papirost vett elő. Nagyon régi lehetett, mert vigyázva, lassan nyitotta fel, nehogy elszakadjon.

— No látod-e Binda?! fordult ismét az ökrök-höz Inceze Mihály bácsi. Ez a rózsá, ez a száradt virág most lett ötven esztendő. Akkor, mikor ez még piros virág, élő virág volt, 1849-et irtak, most már 1899-et. Kerek ötven esztendeje. A nevét sem tudod ennek Binda ökröm! Hej, pedig ez a *szabadság rózsája*. Ha beszélni tudna, sok szépet beszélne. Hátha tudnátok, hogy miért kaptam? Kitől kaptam?... De nem tudjátok, hogy tudnátok?!... Szép uri leány adta egykor. Azután Arkossy grófné lett belőle. Már meg is halt. Eltemettük, megsirattam. Most már nagy leánya maradt. Olyan szép, mint ő volt öntven év előtt... de hiszen... az a szép leány, kinek az édes anyja annyira becsült, hogy rózsát adott a honvédnek, az a szép grófleány még ott sem vala Inceze Mihály ünneplésén!... Pedig tisztességből eljöhett volna... Azt mondják, hogy itthon se volt. Elutazott. Pedig jó volt hozzám ezelőtt. Aztán elmaradt a tiszteltetésemről... Ő tudja, hogy miért...

Ekkor a szép uri leány, a ki Arkossy Pálma grófkisasszony volt, az öreg béreshez lépett és megérintette a vállát.

— Még nem késtem el Mihály bátya! — hallatszott Pálma grófnő hangja.

Inceze Mihály megfordult.

— Meghallotta, a mit mondtam instálom?!...

— Minden szavadat öreg.

— De ugy-e nem haragszik az öreg Mihályra?

— Nem, de egy föltétel alatt!...

— Aztán mi legyen az aranyos méltóságom?

— Akkor nem neheztelek rád, ha elmondod a szabadság rózsája történetét...

Az öreg Mihály úgy tett, mintha most ő neheztelne.

— Ugy sem értik azt meg, esókolom a kedves kezét. Nem tudják azt, hogy mi volt a magyar szabadság. Akkor minek mondanám el.

— Te csak gondolod ezt öreg — esengett a grófleány — gondolod, de nem tudod! Én is érdeklődöm a szabadság iránt!...

— Csakugyan?!... igazán?!... — kérdezte az öreg béres, — a méltóságos kisasszony is értené?!...

— Még érzem is öreg!!

— Ejnye no, hogy nem tudtam ezelőtt. Lám mire nem jó, ha magamban beszélök!...

Pálma grófnő elmosolyodott az öreg beszédén, de a szabadság rózsájának történetét meg akarta hallgatni, azért felhívta Inceze Mihályt a szobájába, hogy ott beszélje el az öreg béres mindazt, a mit az elhalt Arkossy grófnőről, a Pálma grófnő édes anyjáról tud.

Hosszadalmas volna leírni a szép mondókát. Csak röviden a velejét jegyezzük fel. Inceze Mihály a magyar szabadságharcban, mint honvéd szolgált. Aztán a leveretés után, mikor az akkori gróft, a Pálma grófnő nagyapját főbe lőtték, ő sok pénzzel megvesztegette a temetőőröket és haza hozta az öreg

gróf testét. Semmi díjat nem fogadott el a fáradságáért, csupán egy rózsát kért az öreg gróf sirjáról — emlékül. Az öreg gróf kapitánya vala Ince Mihálynak s mint a magyar szabadság dicső vértanuja, az ármánytól lett elítélve. Egy hős vezér sirjáról nőtt az a szabadság rózsája, melyet ötven évig őrizett az öreg béres, az egykori bátor honvéd.

(Folyt. köv.)

Apróságok.

Bizonyító levél. Bélyegmentes.

Arról, hogy Szloboda Pál 4-ik kollegyiumi tanuló nálam lakván, ennek következményében a ezimályánál bekövetkezett roszság miatt a tanodát nem keresvén meg meztláb, a dolog így létezménye miatt addig miglen nekem legény nem kerülhetvén a esizma feslett erkölcsü néműség állapotjában ki-repetálandó lévén nem mehetett a kollegyiumban, ez a fontos okozat, amiért mulasztását igazoltatni kéretik s továbbra is maradtam tanár urnak Beregszászban 1870. mályus 3-án kész szolgálja Lusztig Istvány esizmadia mester.

Korán érett gyümölcs. — *Tiszteletes:* Lássuk tehát mit tanultak a gyermekek a számtanból. Ki tud közületek tizig számlálni folyékonyan?

— *Bodor Pali:* En! Egy, kettő, három, négy, öt, hat.

— *Tiszteletes:* Jól van fiam! Füstös Pista folytasd te!

— *Füstös Pista:* Hét, nyolez, kilenez, tiz, alsó, felső, király, disznó!

— *Tiszteletes:* Jól van fiam, leülhetsz; látom, hogy ember lesz belőled.

A muskotály plajbász. Többször hallotta a kis diák dicsérni a muskotály körtét, szőlőt, dohányt, mint finomabb faju dolgokat. Egy ízben egy krajczárért plajbászt vásárolni szándékozván, annak jóságát ekként jellemezte:

— Kérek egy krajczárért muskotály blajbászt.

Ilyen szük világban. Nyalkán kiesipve sétálgatott sábesz napon ujdonat új bugyogójában a zsidó gyerek a ház tornáca előtt, midőn a konyhában főző mámelében éppen abban a pillanatban öntvén ki a mosogatólevet, drágalátos magzatját nadrágostul végig öntötte.

A fiu óbégatni kezd.

— Nü, mit csinálsz te olyan larmentot, hiszen csak nem kívánhatod, hogy ilyen drága világban esokoládéval öntselek le.

A beszélő madár. Mátyás madarat árult egy suhancz az utcán. Egy dadogó ember kérdi tőle: — Ttte fffiu! tu-tu-tud-e ez a mmm-ma-dár bb-be-szélni?

— Bizony tud — vág vissza a madaras gyerek — még pedig jobban mint az ur, mert hogyha csak úgy tudna, ki is tekerném a nyakát.

Gonosz cserepéldány. Cserébe adták a német gyereket falura, magyar szót tanulni. Vásott, csin-talan ficzkó volt s megérkezése után azzal mutatta be magát csereöcseseinek, hogy azokat sorba el-verte.

— Jaj fiam! ez nálunk nem járja ám, az ilyesmi nem szabad — fedde őt szeliden a csereapa.

— Nem-e? — kérde esodálkozva a fiu — pedig én otthon is megvertem az öcséimet mindennap, azt hittem azok helyett ezeket is meg szabad vernem — cserebe.

Képeinkhez.

Báلكirálynék. Testvérek voltak. Mind a kettő szép és fiatal. A fényes bálon ők valának a legegyszerűbb ruhában, de az arc szépsége, a szemek ragyogása kipótolta a fényes ruha hiányát. A tüzes ifjuság báلكirálynének kiáltotta az egyiket, csak azt nem tudták, hogy melyik az egyik, mert a másik éppen olyan volt. Nem maradt más hátra, mint hogy két báلكirálynét kiáltottak ki. Ugysem tudták egymástól megkülönböztetni. Ez a mai képünkön bemutatott báلكirálynék története.

Készülődés a böjti prédikációkra. Az emberek még a farsang mulató mámorában vannak, javában tánczolnak, míg az egyház embere a következő nagyböjtre gondol. Két hét és vége a farsangnak. A fő-tisztelendő ur előszedi vaskos könyveit. Böjti prédikációkat tanul. És nem kedvtelenül foly a tanulás, mert a fő-tisztelendő ur egyike az ország leghiresebb szónokainak, szivből, lélekből beszél, a nagyböjten. De tanul is, mert »a jó pap holtig tanul.«

Czivakodás. A két ezirmos, meg a kis Hektor kutya szüntelen czivakodással töltik az időt. Amig kisebb volt a kutya, addig ő kapott kemény pofonokat a macskáktól. Most, hogy már nagyobb lett, fölveszi a harezot mind a két ezirmossal. Tessék csak nézni, milyen védelmi állást csinál a két támadó előtt. Majd megnő és rá se néz a cziczákra. Így lesz vége a kutya-macska háborúnak. A kutya is kinő a játékból, akár az ember...

A világ legkisebb törpéi. A párisi világkiállításon mutatták be a világ legkisebb törpéit. Mindössze nyolezvankétezcentiméter magas zömök emberek. Három férfi két nő. Midőn képeiket bemutatjuk a világ legkisebb embereinek, egyszersmint megjegy-zük, hogy a párisi kiállításnak igen érdekes látványossága volt a törpecsoport.

Kusti Burkus! Az édes anyának egyetlen gyönyörűsége, ha eljátszik gyermekével. És ez a játék nagyon változatos, mert Burkus is segít a hü kutya. Kétféle áll és úgy segít a kis baba mulattatásában. Az anya eltuszkolja, a Burkus vissza megy. Ismét eltusztja a hü állatot: kusti Burkus! De a kutya újra csak vissza jön kétféle állva, mert látja, hogy csupa játék az a: Kusti Burkus! Tehát nem is vesszi komolyan a kutya sem. Így telnek a legédesebb anyai örömek között az órák a családi otthonban.

Szórejtvény.

— Micsák Györgytől. —

Rajtam alá s föl járnak,
Része vagyok a háznak.
Két szótagom elvágva:
Két szót képez magába.
Első, ha megy az ember,
Másik: az üres henger.
Ugy-e szépen elmondám,
Találd ki hát szaporán.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő 1902. február hó 2.

A „Független Ujság“ 3. számában közölt talány megfejtése:

„Borbára“

Helyesen fejtették meg: Jancsó Mariska, Stokker Veronika, Patality Ilonka, R. Burián Sarolta, Eskütt György, Rohoska Jenő, Györy Odön, Vadas István, Remete Károly, Nikolics Pál, ifj. Nemes Ferencz, Baráth János, Fodor Sámuel, László Endre, Damby Vincze, «Abonyi Kath. Olvasó Kör».

A sorshuzárnál Rohoska Jenő tanító (B.-Szarvas) neve jött ki elsőnek, kinek a jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás «Góbságok» című legújabb kötetét küldöttük meg.

Az állatápolási és állatgyógyászati termelvényeket, melyek a mi tulnyomóan földmivelő és állattenyésztő országunkban oly nagy szükségletet és fogyasztási cikket képeznek, mindeddig külföldről szállították hazánkba, s e révén is százezrek mentek ki tőlünk, újabb időben ezek már hazai készítésben és a külföldit felülhaladó jó minőségben, de jutányosabb áron kaphatók *Jenes Vilmos* gyógyszerárában, Budapest, II., Szénatér.

Őszinte elismeréssel kell adózni *Jenes Vilmos* gyógyszerésznek, hogy az állategészség és állattenyésztés emelése érdekében feladatává tette az állatgyógyászati cikkek készítését s azok jutányosabb áraival nagyobb elterjedésüket és közhasznú kihatásaikat elősegítse.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. január 25-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 17:10—18:80 K. *Rozs* 13:60 K-tól 14:90 K-ig. *Árpa* 12:10 K-tól 12:50 K-ig, jobb minőségű 14:50 K-tól 17:30 K-ig. *Zab* 14:90 K. *Tengeri* 11:60 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26:80	26:20	24:80	25:20	23:40	22:80	21:90	19:50	11:80

Buzakorpa finom 8:80 K, durva 9:00 K.

Egyéb magvak: *mák* 28—32 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 2—14 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 9—10 K, *lencse* 12—23 K, *sorsó* héjas 20—39 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 49—54 K, *baltacim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 420—580 fillér, mubar 540—620 fillér, zsupszalma 260—280 fillér, alomszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 40—43 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 92—98 fillér, 260—280 kg.-mos 94—96 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 88—92 fillér, szerb 86—89 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyzettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 54—62—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 52—56:00, magyar tehén középminőségű 43—67:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 58—62—, szerbiai bivaly 30—40—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borjú 38—42 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:20—4:80 K, csirke 1:80—2:20 K, kappan hizott 3:00 K.—7:20 K. Rucza 4:50—7:50 K. Lud hizott 14—16 K. Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 82—96 K, erdélyi 80—86 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 5:60—6:40 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:20—2:40, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1:60—1:80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 3:00—7:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1:60—3:00, karalábé 1:00—1:60, vöröshagyma 100 kötés 0:00—drb 0:00 q 6:40—7:60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1:20, fehérrepa, fejeskáposzta 5:00—9:00—, kelkáposzta 100 drb 1:60—2:00, vöröskáposzta 08—14—, fejjessaláta 4:00—5:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 3:00—3:60, sárga 3:60—4:00.

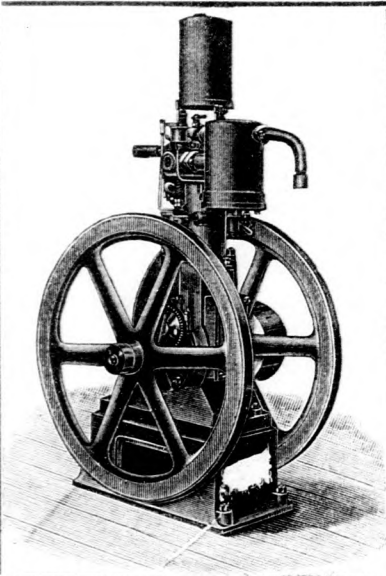
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki szabadalma).
**adómentes és
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

**Hatósági engedély
nélkül
bárhon felállítható.**

**nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépszere nincs
szükség.**

Árjegyzéket kívá-
natra küldünk.

1901. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

július és szeptemberhónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhos szükségelt

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöztetnek.

véd-jegy

Dr G. Schmidt
főorvos és fizziórvos féle

Fülolai

Csak a
védjegyvel
ellátottak valódi
gyorsan és alaposan
gyógyít időszerű
süketseget,
fülfájást,
fülzúgást,
és nagyothallást
még idült esetekben is.
Egyedül kapható üvegeje 2 ftl

a Városi Gyógyszertárban
Városházán. Budapest.

6916. szám.

II/2a.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi magy. kir. állami
ménésbirtok 1901. évi terméséből:

- 50 q. moharmag,
- 70 q. csomós ebir- (Dactylis-) mag,
- 26 q. tavasziborsó,
- 145 q. „Vouriez“ takarm.-répa-mag,
- 28 q. „Obendorfi“   ”   ”
- 10 q. „Eckendorfi“   ”   ”
- 10 q. „Olajbogyó“   ”   ”

gazdák részére vetőmagul eladatik.

Venni szándékozók forduljanak a
nevezett ménésbirtok igazgatóságához.

Budapest, 1902. január 17-én.

Magy. kir. földmivélsügyi minister.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJÓBB HIRNEVŐVÁLLALAT

BRAUSWETTER JÁNOS

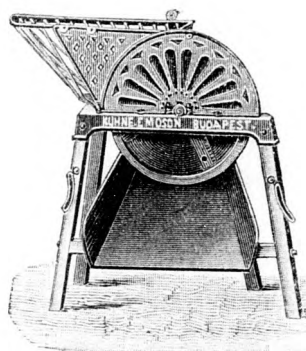
1849

SZEGEDEN

CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. KRONOMETER ÉS MŰÓRAS FŐTÁJÉKA. A KEMONTÓIR INGÁORÁRNAK STB STB. JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLASSAL KÉSZPÉNZERT, VALAMINT, RÉSZLETFIZETESRE MÉPES ÁRUEGYZEK INGYEN

TÉLI-IDÉNY 1901/2. Szecskavágógépek kézi és erőhajtásra. RÉPAVÁGÓK.

Kiváló munkabírásu „RAPID“ darológépek.

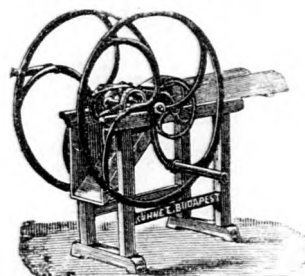
Teljes takarmánykamara felszerelések, melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyokhoz mérten díjmentesen tervezetnek, legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítatnak

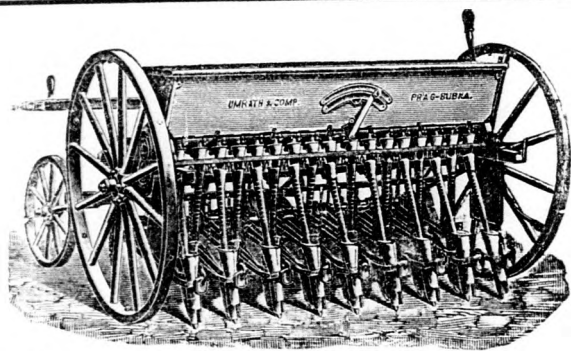
K Ü H N E E.

mezőgazdasági gépgyára által.
FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a. sz.
Gyár: MOSON, Mosonm v. m.

Ventzki-féle szabad. takarmányfüllesztők. Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók rendkívüli munkaképességgel.

Egyetemes sorvetőgépek

legjobb tolókerék-rendszer. Magyar és osztrák szabadalom.

Utólérhetlen Tessék

MEGBIZHATÓ! árjegyzéket

CZÉLSZERÜ! kérni!

KÖNNYÜ JÁRATU!

Ekék. Trieurök.

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozdonyok 100 lóerőig.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ..... 400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben ..... 1,200,000 kor.
Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányban részesülnek.
Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők
közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokba minden
iránybn készséggel szolgál

az igazgatóság

Alfa-Separator

Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHAZY-UTCZA 8—10.

.. Tejgazdasági gépgyár...

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése. . .

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

 Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében a

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolczadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Kénport

legfinomabb 78% Chancel
oidium ellen,

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.